

zwaar — dat ik reeds in de tijden van het carnet sanitaire te berde heb gebracht — dat de pas ook wel eens een onjuiste diagnose kan bevatten, die een onnoodige, misschien wel een noodlottige bezorgdheid kan doen ontstaan, of een ongegrond beletsel kan worden bij sollicitaties; ook noemde hij niet de mogelijkheid, dat hetgeen THOMALLA in het boekje, dat de zuigeling *heden* meekrijgt, als de stem der wetenschap ten beste geeft, *later*, als de man het eens raadpleegt, misschien *niet meer waar* zal zijn! Andere bezwaren, achtte hij ongegrond, zooals het kweken van de neiging om zich te veel met de gezondheid bezig te houden (de „aderverkalking” heeft ook zonder zulk een pas reeds een bedenkelijke populariteit verworven), de moeilijkheden bij het zoeken van een betrekking.

Een andere spreker echter achtte het laatstgenoemde bezwaar volstrekt niet ongegrond. Kwam de pas alleen in handen van behandelende en raadgevende artsen, dan zouden dezen daarvan niets dan voordeel ondervinden (ook al, omdat zij, in tegenstelling met de leeken, weten wat zij lezen en kunnen nagaan, of alles juist is; P.). Maar de werkgever, de verzekeringsinstelling zullen overlegging van de pas eischen, en wordt daaraan niet voldaan, aannemen, dat iets niet in orde is met de gezondheid.

THOMALLA trad zeer warm voor zijn werk op, en herinnerde eraan, dat volgens SCHOPENHAUER iedere nieuwe gedachte drie stadia moet doorloopen: die van de belachelijkheid, van den strijd en van de vanzelfsprekendheid (helaas komen er nog al eens twee andere stadia bij: de weerlegging en de vergetelheid). Hij hoopte, dat allen zouden medewerken tot bekorting van het tweede stadium. Er moeten, zegt hij, maatregelen worden getroffen, opdat de pas niet door onbevoegden gebruikt of tot schade van den bezitter misbruikt worde. Zoolang die maatregelen echter nog niet bedacht zijn, is het niet te verwonderen, dat de arbeiderspers de zaak van harte wantrouwt. In den Rijksdag is reeds in dien zin erover gesproken, en de socialistische bladen roepen ten strijde tegen den „Gesundheitssteckbrief”! (*Münch. med. Wochenschr.*, 13 Maart).

LONDEN. — Eeuwfeest onzer zustervereniging. In 1832 zal te Londen op de algemeene vergadering der British medical Association haar honderdjarig bestaan worden gevierd, onder voorzitterschap van Lord DAWSON. De deelnemers aan de vergadering zullen den 24en Juli naar Worcester gaan, waar de vereniging werd gegrondvest, en voor haar stichter, Sir CHARLES HASTINGS, zal dan een gedenkteeken worden onthuld. Den 26en Juli zal, na een feestrede van den voorzitter in Queen's Hall, een receptie worden gehouden in Albert Hall, waar men rekent, 5000-6000 personen te kunnen ontvangen. Daarna zal een maaltijd worden gehouden, waaraan naar schatting 2000 personen zullen deelnemen (*Lancet*, 13 Maart). De feestcommissie voor de algemeene vergadering onzer Maatschappij in 1949 moet maar vast gaan kijken, hoe men een eeuwfeest viert. Vóór men het weet, is het zoover, en als men — als vereniging — eenmaal 88 jaar is, wordt men ook wel 100, ondanks alle gekibbel, al is dit voor zulk een matrone niet zoo heel gezond.

BOEDAPEST. — Ziekte der paprica-snijders. Gelijk men weet, is paprica (*capsicum annum*) in Hongarije een geliefkoosde specerij. In gedroogden staat wordt zij gesneden en gemalen, en de vrouwen, die zich met het malen bezighouden, worden vaak aangetast door een longaandoening, waarvan de verschijnselen aan tuberculose herinneren en het Röntgenogram aan diffuse broncho-alveolitis. Het snijden bestaat in het verwijderen van de ribben der vruchten, omdat die het meeste capsicine bevatten, en, als men ze liet zitten, de specerij te scherp zouden maken. F. KOVACS, die over de ziekte een voordracht heeft gehouden, acht het niet waarschijnlijk, dat zij door inademing van stof van de gedroogde vruchten wordt veroorzaakt, omdat de werklieden, die de vruchten malen, geen last ervan hebben. Hij schrijft de aandoening toe aan inademing van de sporen van een schimmel, die zich op de schil der vruchten bevindt. Soms wordt ook de pleura aangetast, en sommige lijders krijgen ernstige bronchiectasieën. Het zou beter zijn, de vruchten in verschen staat te snijden, maar dit gaat niet, omdat de bewerking in kleine ondernemingen geschiedt, welke het kleine aantal vrouwen, die het werk verrichten, den geheelen winter moeten bezig houden. KOVACS zou daarom een wettelijk voor-

schrift wenschen, dat de voorraad paprica voortdurend zal moeten worden gekeerd om het schimmelen tegen te gaan (*Journ. Am. med. Ass.*, 18 Februari).

Personalia. — Benoemd: tot gewoon hoogleeraar in de oto-laryngologie prof. extraord. K. BECK aldaar.

H. PINKHOF.

SINGAPORE. — **Besmettelijke ziekten in het verre Oosten.** Het telegraphisch rapport loopend over het tijdvak van 28 December 1930 tot en met 17 Januari 1931 vermeldt voor Alexandria: 1 geval van pest. Baghdad: 1 geval van pest en 1 sterfgeval. Bassein: 2 gevallen van pest en 3 sterfgevallen. Bombay: 20 gevallen van cholera en 6 sterfgevallen, 4 gevallen van pokken en 2 sterfgevallen. Calcutta: 50 gevallen van cholera en 34 sterfgevallen, 68 gevallen van pokken en 47 sterfgevallen. Cochin: 12 gevallen van pokken en 3 sterfgevallen. Madras: 68 sterfgevallen aan cholera, 9 gevallen van pokken en 1 sterfgeval. Karachi: 1 geval van pokken. Rangoon: 1 geval van pest, 1 geval van cholera en 1 sterfgeval. Colombo: 1 geval van pest en 1 sterfgeval. Penang: 6 gevallen van pokken en 1 sterfgeval. Batavia: 2 gevallen van pokken en 1 sterfgeval. Ilo-Ilo: 1 geval van cholera en 1 sterfgeval. Bangkok: 2 gevallen van pest en 2 sterfgevallen, 4 gevallen van cholera en 2 sterfgevallen. Pnom-Penh: 1 geval van pest en 1 sterfgeval. Saigon-Cholon: 5 gevallen van cholera en 3 sterfgevallen, 3 gevallen van pokken en 2 sterfgevallen. International Settlements: 6 sterfgevallen aan pokken. Municipality of Greater Shanghai: 7 gevallen van pokken en 1 sterfgeval. In het geheel dus: 9 gevallen van pest en 8 sterfgevallen aan die ziekte; 81 gevallen van cholera en 135 sterfgevallen aan die ziekte; 112 gevallen van pokken en 64 sterfgevallen aan die ziekte.

E. SLUITER.

BINNENLAND.

Jaarverslag 1930 Gezondheidscommissie van 's-Gravenhage. — In het afgelopen jaar zijn 11 gewone vergaderingen gehouden. Het jaar kenmerkte zich niet door belangrijke gebeurtenissen. De gezondheidstoestand van 's-Gravenhage was zeer gunstig, epidemieën kwamen niet voor, de sterfte was lager dan vroeger. Een telling van leegstaande woningen toonde aan, dat van den geheelen woningvoorraad meer dan 3 pCt. leeg staat; van de goedkoopste woningen staat zelfs 4½ pCt. leeg. Verschillende klachten betreffende ratten, stank, vervuiling, enz. werden behandeld. Een subcommissie werd ingesteld om te onderzoeken hoe de verontreiniging der straten kan worden tegengegaan; deze commissie bracht een rapport uit, waarin als maatregelen worden voorgesteld het plaatsen van papieren afvalkorven in de stad, het gebruik van gesloten vuilnisvaten door de inwoners, stofvrije lediging van vuilnisvaten, krachtige propaganda, aanvullen der politie-verordening waardoor met meer kracht tegen wegverontreinigers kan worden opgetreden. Op verzoek van den inspecteur van de volksgezondheid werd een onderzoek ingesteld naar den toestand van bewaarscholen en lagere scholen en hem opgaaf te verstrekken van scholen, waarin de toestand der leslocalen zoodanig is, dat ingrijpen noodig wordt geacht. Hiertoe werd een subcommissie ingesteld. De gemeentelijke openluchtschool werd in den loop van het jaar geopend. Wat de besmettelijke ziekten betreft, er werden aangegeven 33 gevallen van typhus, 602 van roodvonk, 123 van diphtherie, 6 van meningitis cerebrospinalis epidemica, 8 van poliomyelitis anterior acuta, 1 van encephalitis lethargica. Roodvonk heeft dus slechts in geringe mate geheerscht, het aantal diphtheriegevallen was wel iets grooter, maar toch nog gering, pokken kwamen niet voor. De sterfte aan tuberculose bedroeg 212, tegen 225 in 1929. Het sterftcijfer aan longtuberculose berekend per 10000 inwoners, was dus 4.84. Het totale aantal sterfgevallen bedroeg 4006, tegen 4548 in 1929, waaronder respectievelijk 300 en 300 kinderen beneden den leeftijd van één jaar. De bevolking van 's-Gravenhage bestond op 1 Januari 1931 uit 201405 mannen en 241958 vrouwen, te zamen 443363.

Onderzoek naar ziekenhuisruimte te Amsterdam. — Op 20 Februari jl. hebben B. en W. besloten tot het instellen van een commissie, teneinde een onderzoek te doen instellen naar de behoefte aan ziekenhuisruimte, welke in Am-